

Vetenskaplig Produktion,
Ekonomisk redovisning
Verksamhetsberättelse 2020

506 Nationellt kvalitetsregister för elevhälsans medicinska insats, EMQ

Rapporten skriven av registerhållare Ylva Fredholm Ståhl

STEG 1: VETENSKAPLIG PRODUKTION OCH INNOVATION

Finns i dagsläget inget att tillägga

STEG 2: EKONOMISK REDOVISNING AV 2020, BUDGET 2020 SAMT BUDGET 2021

Resultaträkning avseende EMQ 20200101-20201231		Balansräkning 20200101- 20201231	
Intäkter		Tillgångar	
Bidrag från Beslutsgruppen	300 000,00	Kvarst. avräkn. 2014 Örebro	58 276,17
Bidrag från Beslutsgruppen	320 000,00	Kvarstående avräkning 2015	1 043 783,43
		Kvarstående avräkning 2016	491 487,67
		Kvarstående avräkning 2017	314 872,51
		Kvarstående avräkning 2018	-1635512,00
		Korrigerering	686806,00
		Kvarstående avräkning 2019	-336788,00
		Kvarstående avräkning 2020	-395317,93
SUMMA	620 000,00	Summa tillgångar	227 607,85
Kostnader		Skulder	
Lönekostnader	-246 171,00	Resultat projekt 2014 Örebro	58 276,17
Övriga externa kostnader (IT kostnader)	-728 270,00	Resultat projekt 2015	1 043 783,43
Förvaltningskostnader	-14 776,00	Resultat projekt 2016	491 487,67
Köp av administrativa tjänster		Resultat projekt 2017	314 872,51
Statistik och årsrapport		Resultat projekt 2018	-948 706,00
Resor	-21 100,00	Resultat projekt 2019	-336 788,00
Konferenser/möten		Årets resultat projekt 2020	-395 317,93
Övriga kostnader	-5 000,00	Summa skulder	227 607,85
Övriga kostnader RC/RCC			
OH-kostnader			
SUMMA	-1 015 317,00		
	620 000,00		
	-1 015 317,00		
Resultatavstämning	-395 317,00		

Tabell över EMQ:s utfall, budget och avvikelse 2020 samt uppskattad budget 2021

	Utfall 2020	Budget 2020	Avvikelse 2020*	Budget 2021 **
IT kostnader	728 270	708 768	-19 502	300 000
-Varav kostnad till RC/RCC				
Köp av administrativa kostnader	251 171	128 000	-125 171	128 000
-Varav kostnad till RC/RCC				
Resor	21 100	20 000	-1 000	30 000
Konferenser/Möten				
Övriga kostnader inkl	14 776	6 250	-8 526	12 250

* EMQ beräknade sin budget för 2020 tom juni månad, men det blev en förlängning för anslutna kommuner till Socialstyrelsen är färdig med sin utredning 2021.

** Intäkter 2021 227 607 kr + 300 000 kr = 527 607 kr

STEG 3 VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2020

Styrgrupp och registerhållare

I tabellen nedan redovisas EMQ:s styrgrupp och registerhållare. From 2020-07-01 ersätter Ylva Fredholm-Ståhl, Marina Lundquist som registerhållare. EMQ:s styrgrupp markeras med en * i tabellen och kompletterade kompetens adjungeras till styrgruppen och de har ingen * i tabellen.

För-namn	Efter-namn	Akade-misk titel	Arbetsplats	Yrke
*Jacob	Clarín		Sveriges Elevkårer	Ordförande
*Åsa	Borulf		Örebro kommun	Specialistläkare
*Christina	Stenhammar	Post doc	Uppsala kommun	Specialistsjuksköterska/Verksamhetschef
*Ylva	Fredholm-Ståhl	PhD	Jönköping University	Specialistsjuksköterska/Lektor
*Marina	Lundquist	Master	Örebro Kommun	Specialistsjuksköterska/Verksamhetschef
*Lova	Linde		Sveriges Elevråd	Ordförande
*Åsa	Borulf		Örebro kommun	Specialistläkare
*Christin	Paulsson		Karlskrona kommun	Specialistsjuksköterska
*Malin	Callh		Vänersborgs kommun	Specialistsjuksköterska
Tiia	Lepp	Master	Folkhälsomyndigheten	Epidemiolog/läkare
Marie	Golsäter	PhD		Specialistsjuksköterska
Peter	Kammelind	Teknisk Lic	RCSO/Qulturum	Utvecklingsledare
Lina	Leyman-Nilsson		Kristianstad	Pedagog
Julia	Stenberg		Staffanstorps kommun	Psykolog
Thomas	Wallby	PhD	Uppsala, Landstinget	Specialistsjuksköterska
Per	Lewander		RCSO, Norrköping, Ban- och ungdomskliniken	Specialistläkare

Databasen – Ändringar av variabler och inmatning

Inga ändringar har genomförts i variabellistan och variabelsetet har medvetet begränsats för att i ett senare skede utvecklas med åtgärdsvariabler.

EMQ:s variabellista finns presenterad på registrets webbplats www.emq.nu och Registerservice på Socialstyrelsen. Anslutna kommuner i EMQ har under 2020 matat in variabler över barns fysiska och psykosociala hälsa från befintlig informationsspecifikation (se www.emq.nu).

Databasen – Ändringar av utdata och rapporter

Ett kontinuerligt arbete pågår med att förbättra en funktionell och användarvänlig presentation av utdata. Sedan hösten 2019 registrerar kommunerna i Blekinge län data till EMQ, vilket presenteras på webbplatsen www.emq.nu.

I Östergötlands län bytte Norrköpings kommun journalleverantör 2019 och det blev en fördröjning av data till EMQ men presenterar 2020 data över barns tillväxt.

All data överförs med automatik från journal till EMQ och data presenteras publikt online på aggregerad nivå (kommun, region och riks). Nytt är att funktion för särskild behörighet har utvecklats och krävs för användare som ska ta del av utdata på skolenhetsnivå. Verksamhetschef för EMI beviljar särskild behörighet för det ändamålet.

Hemsidan – www.emq.nu

Registrets webbplats uppdateras kontinuerligt och redigeras av kommunikatör på RCSO.

EMQ har en publik webbplats där det går att ta del av olika information såsom årsrapporter, registerbeskrivning och ansökningar, informationsbrev till elev och/eller vårdnadshavare som finns på olika språk, blanketter enligt GDPR, checklista för anslutning, valideringsplan samt publik online på aggregerad nivå ner till kommunnivå.

Kommunikationsinsatser

- Under 2020 har vårdgivare på www.emq.nu fått information om aktuell situation för EMQ. Vårdgivarna informeras om att medel från den centrala överenskommelsen till EMQ upphör mot bakgrund av ledningsfunktionens, SKR ställningstagande om att EMQ som ett Nationellt kvalitetsregister inte inryms i patientdatalagen (SFS 2008:355). Information finns också om att Socialdepartementet har gett Socialstyrelsen i uppdrag att utreda hur data som idag samlas in till EMQ skulle kunna samlas in av Socialstyrelsen. I uppdraget ingår att analysera förutsättningar för datainsamlingen, samt lämna förslag på lösning i de fall det finns juridiska,

tekniska eller praktiska hinder för datainsamlingen. Uppdraget ska vara färdigt den 31 mars 2021.

- Anslutna vårdgivare är Östergötlands län med Norrköpings kommun och kommunerna i Blekinge län. **Utbildningsdagar** under vårterminen genomförts för samtliga skolsköterskor och skolläkare i Uppsala kommun samt alla kommuner i Blekinge län. Den sistnämnda hade också en utbildningsdag under höstterminen. Det var registerhållare, representanter för journalleverantör CGM (PMO) och Carmonas databas samt utvecklingsstrateg från region Blekinge som höll i utbildningsdagen. En genomgång av onlinedata och hur analys av data kan användas i förbättringsarbete inom verksamheten.
- Kontinuerlig kommunikation med **RCSO**. EMQ har bytt centralt personuppgiftsansvariga myndighet till Region Jönköpings län (RJL).
- **Carmona** informeras om det prikära läget för EMQ. EMQ har fått ett omställningsbidrag för 2020 som inte täcker drift och förvaltning för EMQ och måste därför säga upp avtalet mellan EMQ och Carmona fr.o.m. 31 dec 2020. Ett nytt ”anpassat” avtal har upprättats mellan EMQ och Carmona för att redan anslutna kommuner ska kunna fortsätta att överföra data till EMQ i väntan på resultat från den utredning som genomförs av Socialstyrelsen blir färdigt 2021. Styrgruppen för EMQ har beslutat att inga nya anslutningar av kommuner kommer att genomföras förrän Socialstyrelsens utredning är färdig. Idag finns cirka 45-50 kommuner färdiga att ansluta sig till EMQ.
- Flera digitala **styrgruppsmöten** under året där registerhållare har informerat om aktuellt läge.
- EMQ har en kontinuerlig kommunikation av **registrets onlinedata** på webbplatsen www.emq.nu
- EMQ har kontinuerlig samverkan med **kommunikatör** på RCSO för att driva och uppdatera innehåll på www.emq.nu
- **Professionsföreningarna för skolsköterskor och skolläkare** har fått kontinuerliga informationer om aktuellt läge för EMQ.
- Registerhållare har haft kontakt med **projektledare för utredningen** av EMQ på Socialstyrelsens för att hålla sig uppdaterad om processen.

Samverkan med andra nationella kvalitetsregister

Samverkan mellan EMQ och Svenska Barnhälsovårdsregistret (BHVQ) genom adjungerad representation till respektives styrgrupper.

Samverkan med NPO

Det pågår ett samarbete mellan Svensk skolsköterskeföreningen och NAG inom NPO för *Levnadsvanor, Barn och unga och psykisk hälsa*. Från verksamheten finns också representanter som deltar i NAG.

Samverkan med patient-/brukarföreningar

Ja, EMQ:s styrgrupp inkluderas av ”patientmedverkan” såsom ordföranden i Sveriges elevkåror och Sveriges Elevråd. Medlemmarna i styrgruppen är aktiva i utvecklingsarbetet av registret och intentionen är också att utöka styrgruppen med representant för vårdnadshavare.

Internationella samarbeten

EMQ har inte deltagit eller haft några internationella samarbeten under 2020.

Forskningsaktiviteter under året

EMQ har under 2020 fått förfrågan om att få ta del av data för olika forskningsprojekt. Förfrågningarna gäller bland annat data om tillväxt och psykosocial hälsa. Det finns en efterfrågan på data för att användas i forskning, något som EMQ kan komma att kunna leverera under de kommande åren. Formella rutiner för utlämning av data för forskningsändamål behöver tas fram och fastställas av CPUA innan det kan ske.

Ett forskningsprojekt är på väg att avslutas där skolbarns röst ingår i arbetet med att utveckla en PREM-enkät som utvärderar skolbarns (6 - 18 år) nöjdhet av det stöd och service som erbjuds av elevhälsans medicinska insatser där skolsköterskor och skolläkare arbetar. Forskningsprojektet väntas avslutas under 2020-21 och en tillgänglig PREM-enkät kommer att finnas för landets kommuner. En vetenskaplig publikation är under arbete och kommer att submittas i början på 2021.

Aktiviteter inom ramen för finansieringen

- Ledningsfunktionen står fast vid sitt beslut att EMQ inte ryms inom Patientdatalagens kriterier för ett nationellt kvalitetsregister, vilket innebär att EMQ inte får ta del av medel från den nationella överenskommelsen. Därför har styrgruppen tvingats genomföra en del förändringar. Pågående avtal med Carmona sades upp den 31 dec. 2020. Inom ramen för EMQ:s budget har Carmona och EMQ kommit överens om ett nytt avtal för hela 2021 så att anslutna kommuner kan fortsätta överföra data i väntan på att Socialstyrelsens pågående utredning blir klar.

Registerhållare Marina Lundquist avslutade sin tjänst den 30 juni 2020. Ylva Fredholm Ståhl arbetar sedan 1 juli som registerhållare för EMQ.

- Aktuellt arbete under 2020 har varit en kontinuerlig uppföljning av att alla delar av processen fungerar såsom tekniska och juridiska lösningar samt användarnas standardiserade registrering. Aktiva aktörer har varit journalleverantör, lokala IT samordnare, Carmona och användare i kommunerna tillhörande Blekinge län. Kontakter har genomförts både IRL och med digital teknik. Idag fungerar överföring med automatik från journal till registrets databas och på EMQ:s hemsida presenteras online data över elevers fysiska och psykosociala hälsa.

- Styrgruppen för EMQ har i ett brev bett Ledningsfunktionen att ompröva sitt beslut att Nationellt Kvalitetsregister för Elevhälsans medicinska insats (EMQ) utgör ett Nationellt Kvalitetsregister, men fått avslag. Registret har tilldelats ett årligt omställningsbidrag un-

der max två år från och med 2020. Betänk att det finns olika juridiska tolkningar på patientdatalagen utifrån uppfyllda kriterier för ett NKR! Mot bakgrund av ovan så skrev styrgruppen för EMQ, professionsföreningarna för skolsköterskor och skolläkare samt ordföranden för Sveriges elevkår och Elevråd ett brev till Socialdepartementet för att uppmärksamma vilka konsekvenser det innebär att EMQ inte får ytterligare finansiering från den nationella överenskommelsen, se bilaga 1.

- Information till vårdgivarna om aktuell situation för EMQ går att läsa på EMQ:s hemsida. Där finns också information om att inga nya anslutningar till registret kommer att genomföras förrän EMQ:s framtid är utredd. Journalleverantörer står färdiga att ansluta ett stort antal kommuner men som får avvakta anslutning.

Planer för kommande år

Registret har mål och planer för kommande år, men avvaktar utredningens resultat som pågår hos Socialstyrelsen. Om EMQ kan fortsätta som ett NKR och löser finansiering ser styrgruppen:

- ✓ Att påskynda arbetet med att ansluta fler regioner med tillhörande kommuner till EMQ. Nu är många av ”barnsjukdomarna” undanstökade (Juridiska och tekniska lösningar) och EMQ ser fortsättningsvis en anslutningstakt som är gynnsam för vårdgivarna. Flera regioner står på kö.
- ✓ Ge användarna utbildning i hur EMQ kan användas i det lokala förbättringsarbetet
- ✓ Fortsätta dialogen mellan verksamheten och EMQ:s styrelse om att utveckla och följa upp insatser av vårdåtgärder i registret som en del för verksamheten att använda i förbättringsarbetet.
- ✓ Utveckla kontakten med NPO (psykisk hälsa och barn och ungas hälsa) för att ta hjälp med hur EMQ kan bidra med att ta fram bästa tillgängliga kunskap för verksamheten

Anslutning och anslutningsgrad

Blekinge län med sina kommuner är anslutna samt Norrköpings kommun i Östergötlands län. Det innebär att 6 kommuner av rikets 290 kommuner är anslutna. Av alla kommuner som är anslutna är 100% av kommunala skolenheter anslutna. EMQ har medvetet avvaktat med friskolor och privata skolor.

Täckningsgrad

EMQ räknar täckningsgraden på antalet registrerade elever i kommunerna (Täljare) av det totala antalet elever i kommunerna (Nämnare).

Ett läsår inkluderar höstterminen och kommande vårtermin och därför räknar EMQ ut täckningsgraden i slutet på en årskurs. Täckningsgraden i registret förväntas vara hög i slutet på vårterminen, eftersom data överförs med automatik från journal till registret. Går man och läser av onlinedata i början av vårterminen så ser vi att täckningsgraden varierar i kommunerna mellan 23-76%. Det är totalt 10 vårdnadshavare som har tackat nej till att vara med i registret från anslutna kommuner.

Validering och datakvalitet

EMQ har en valideringsplan och där syftet är att bestämma hur stor andel av en eller flera variablers värden är korrekt registrerade. Planen finns registrerad på registrets webbplats

www.emq.nu

Ett flertal åtgärder har 2020 vidtagits för att kontrollera och höja validiteten på data i registret. Ett slumpmässigt urval med registreringar från tre kommuner har tagits fram. Telefonledes

har person från Carmona och verksamhetsansvarig haft kontakt där man specifikt har jämfört unika registreringar med det som finns i journalen. I en kommun upptäcktes att vissa variabler från en hälsoenkät inte med automatik hade överförts till registrets databas. Kontakt med journalleverantör som får undersöka vidare. Alla andra registreringar stämde överens med data i journalen.

Datakvalitet och missing data

Vid stickprov på bortfall av data på tillväxt, syn och vaccinationer fanns inga bortfall. För att få en komplett hälsoundersökning ska ett antal variabler finnas registrerade på varje elev. Det upptäcktes att en kommun saknades registreringar på hertz 8000 vid hörselundersökningar. Vid analys framkom att kommunen inte registrerar på hz 8000 utan stannar på 6000 hz.

Övergripande om personal: antal, kategori och tjänstgöringsgrad

Antal	Kategori	Tjänstgöringsgrad
Marina Lundquist, Registerhållare (tom 30 juni 2020)	Master	15%
Ylva Fredholm-Ståhl, Ordförande (tom 31 juli) Registerhållare (from 1 aug t.v.)	PhD	20% 10 %
Christina Stenhammar, Förvaltare ekonomi, Uppsala kom- mun	Post doc	5%

Sammanfattande kommentar om ekonomi

EMQ har erhållit som intäkter 300 000 kronor från den nationella överenskommelsen samt sökte ytterligare medel och fick 320 000 kronor för att klara av löner samt att betala avtalet med Carmona som löpte ut dec 2020. Andra inkomstkällor än nationellt anslag finns inte.

Den största kostnaden för EMQ är ”Övriga externa kostnader” vilket är IT kostnader för drift och förvaltning av registrets data. Kostnader för löner går till registerhållare, och ordförande. From juli 2020 finns lön för registerhållare (10%) och posten Förvaltningskostnader går till Uppsala kommun som förvaltare av ekonomin (5%) och inkomna faktur som attesteras av två personer. EMQ följer de interna rutiner för attesträtt som Uppsala kommun då EMQ. Inkomna fakturor avstäms med EMQ innan de granskas och konteras av en person samt att en person ytterligare attesterar fakturor inom kommunen. Fakturor på högre belopp gällande utveckling och avtal kommuniceras med RCSO och därefter återkopplar registerhållare och ordförande OK till exempelvis Carmona som är EMQ:s tekniska plattform.

Granskningen av räkenskaper har EMQ med hjälp av revisionsbyrå som sammanställer resultat- och balansräkningen årligen. Vid behov kommunicerar registerhållare med revisor som i sin tur kommunicerar med ekonom och/eller de personer som attesterar fakturor i Uppsala kommun vid exempelvis ansökningsförfarandet som Q1 och Q4 i samband med resultat- och balansräkningen och därutöver på förekommen anledning.